

Oahppoválljima oahppopládna nuorajdásen

Dette er en lulesamisk oversettelse av den fastsatte læreplanteksten.
Læreplanen er fastsatt på bokmål.

Njuolgadustjála Máhttodepartementas mierreduvvam 15.11.2019.

Fámon 01.08.2020 rájes

Fága birra

Fága relevánsa ja guovdásj árvo

Oahppoválljim la guovdásj fáhka gárvedittjat oahppev dahkat buorre oahppo- ja virggeválljimijt. Fáhka galggá vájkkudit jut oahppe ávddánahtti jasska identitiehtav ja váj galggi máhttet välljit ietjasa berustimij ja ævtoj milta. Bargadijn fágajn galggi oahppe áttjudit máhtov máhttelisvuodaj ja gájbbádusáj birra oahppovuogádagán ja barggoiellemin. Fága baktu oahppe ávddánahtti máhtudagáv málssomijt háldadit, sæbrrat ja hábbmit dádjadusáv gáktu oahpo ja barggovejulasjvuoda li aktij tjanádum.

Gájka fága galggi áhpadusá árvvovuodov duohtan dahkat. Oahppoválljim galggá vájkkudit jut oahppe iesjrádálattjat välljiji. Fáhka galggá vájkkudit jut átsádi karriera vejulasjvuodajt avtaárvulasjvuoda ja dássádusá milta. Fágan galggi oahppe ávddánahttet ietjasa identitiehtav navti jut oassálassti moattebelak ja sebradahtte aktijvuohat mij dássádallá individuála sávdusájt ja aktijvuodaj árvajt.

Guovdásj elementa

Karrierramáhtudahka

Karrierramáhtudagá ávddánahttemin la sáhka dádjadit ja ávddánahttet ietjas ja ietjas oahppamav, ja hábbmit jasska identitiehtav. Danna la aj sáhka átsádit oahppomáhttelisvuodajt ja barggoiellemav. Dasi gullu aj buktet tjoahkkit, analysierit ja ávkástallat diedojt sihke oahpoj, bargo ja ietjas birra. Tjehpudagá iellema málssomijt háldadit ja buktet välljit ja dádjadit välljimij vájkkudusájt galggi aj liehket oassen fágas. Oahppe galggi karrierraoahppamav vásedit ábbálattjan ja guoskavattjan.

Fágajgasskasasj tiemá

Álmmukvarresvuohta ja bierggim

Oahppoválljimin merkaj fágajgasskasasj tiebmá álmmukvarresvuohta ja bierggim ahte oahppe oahppá háldadit miehtebiekkav, vuosstebiekkav, hásstalusájt ja málssomijt. Oahppama ja aktisasjbargo baktu fágan galggi oahppe oahppat faktávraáj birra ma soajtti ájnnaa rijbbamij ja karrierraválljimij, gárvedit sebratjit barggoiellemij ja iellemájge oahppamij, ja bessat ávddánahttet nanos iesjgáváv ja jasska identitiehtav.

Vuodotjehpudagá

Njálmásaj tjehpudagá

Njálmásaj tjehpudagá oahppoválljimin la háldadit guoskavasj fáhkaterminologijjav, árvvaladdat ietjas oahppo- ja barggovejulasjuodajt, árvustallat ja vijddásabbo ávddánahttet iehtjádij árvvalusájt ja ietjas vuojnojt ávdedit.

Buktet tjállet

Buktet tjállet oahppoválljimin la máhtov ja barggoprosessajt duodastit, ja reflektierit ietjas oahppama birra gá fágalsaj tevstaj barggá. Dat merkaj aj máhttet vuodostit ja argumentierit ietjas oahppo- ja virggesávdusájt.

Buktet láhkát

Buktet láhkát oahppoválljimin la dádjadit, systematisierit ja adnet diedojt tevstajn, gávåjn, filmajn ja ietjá diehtujuohkemkanálajn oahpoj, virgij ja æládusáj birra. Dasi gullu aj árvustallat makta gáldo li luhtedahte.

Buktet riekknit

Buktet riekknit oahppoválljimin la adnet tállamateriálajt bargo økonåvmålasj árvov ja statistihkalsaj materiálajt ma fáhkaj guoski.

Digitála tjehpudagá

Digitála tjehpudagá oahppoválljimin la buktet tjoahkkit, analysierit ja adnet diedojt oahpoj ja virgij birra digitála gáldojn ja lájttálisát gáldojt árvustallat. Dasi gullu aj oahpásmuvvat digitála teknologijajda virgijn majt la gehtjadimen.

Máhtudakulme ja árvustallam

Máhtudakulme ja árvustallam

Máhtudakulme

Åhpadasá ulmme le oahppe galggá máhttet

- gávvidit ietjas nanos bielijt ja ulmusjuodav ja berustimijt, ja buktet vuojnnet dájst oahppo- ja virggesávdusáj ja iellembierggima gáktuj
- tjoahkkit, analysierit ja ávkástallat diedojt oahpoj ja bargoj birra

- åtsådit oahppovejulasjvuodajt iesjguhtik láhkáj, ja tjielggit iesjguhtiklágásj oahpposuorgijt ja makkir virggesuorgijda da máhtti doalvvot
- áttjudit máhtov barggoiellema birra gá gæhttaladdá ja åtsát ja reflektieri gáktu guoddelisvuoda mihttomiere, konjunktuvra ja teknologijja vájkkudi barggomárnánij, virgijda ja barggovuogijda
- dágástallat álggodisvuoda vájkkudusájt ja dádjadit bargo økonåvmålasj ja sosiála árvov indivijda ja sebrudagá dásen
- tjielggit mij ja gut máhttá karrierraválljimij vájkkudit, ja majt dat merkaj ietjas välljimijda
- åtsådit ja árvaladdat karrierraválljima perspektivajt ma sjærvváj guoski
- vuojnnet vejulasjvuodajt ja duohtan dahkat ietjas idiejajt ja välljimijt, ja reflektierit iehtjádij siegen karrierraválljimij vájkkudusáj badjel
- åvddånahttet ja adnet háldadimstratesjijjajt háldadittjat målssomijt ja hásstalusájt ma oahppuj ja karrierraj guoski
- dålkkut virggealmodusájt, tjället CV:av ja barggoåhtsåmusáv ja áttjudit máhtov gáktu dahkat buorre barggoságájdahkemav

Åhpadattijn árvustallam

Åhpadattijn árvustallam galggá viehkken åvdedit oahppamav ja fáhkamåhtudagáv åvddånahttet. Oahppe vuosedi ja åvddånahtti máhtudagáv oahppoválljimin gá ietjas åvddånime ja karrierraoahppama birra reflektieriji, ja vuosedi jiernev gá etihkalasj dilemmajt árvaladdi. Oahppe vuosedi aj máhtudagáv oahppoválljimin gá tjielggiji oahppo- ja barggomåhttelisvuodajt ja adni máhtov ietjas karrierraplånajt árvalattatjit. Oahppe åvddånahtti máhtudagáv oahppoválljimin gá ienebut adni duov dáv stratesjijjav ja fáhkabuojkuldagájt vuosedittjat ietjasa fáhkamåhtudagáv, aktu ja iehtjádij siegen. Åhpadiddje galggá åhpadusáv hiebadit navti vaj sjaddá oahppam massta oahppe máhtudahka máhttá åvddån boahdet moatte láhkáj. Moattelágásj oahppamvuogij baktu ja åhpadiddje ságaj baktu galggá oahppe sjaddat diedulasj ietjas rijbbamij. Oahppe galggi oadtjot vásstådusájt ma måvtåstuhtti ja bagádi sijáv barggat vijddåsabbo tiemáj ietjas åvddånibme, oahppovuogådahka ja barggoiellem.

Árvustallamárnik

Åbbålasj árvustallam

10. jahkedåsen jali dan jahkedåsen gá fáhka låhpaduvvá: Oassålasstám.

Eksåmen oahppe

10. jahkedåsen jali dan jahkedåsen gá fáhka låhpaduvvá: Fågan ij la eksåbma.

Eksámen privatista

10. jahkedásen jali dan jahkedásen gå fáhka l hpáduvv : F gan ij la privatissta rnik.